

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**76-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

14 травня – 23 травня 2024 р.

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТРЕНЕРА З ВЕСЛУВАННЯ НА БАЙДАРКАХ І КАНОЕ

Тренер з веслування на байдарках і каное зможе виконувати свої функції, тільки володіючи професійними знаннями, уміннями і навичками, а також визначеними властивостями особистості.

Ефективність діяльності тренера залежить від багатьох складових: економічного, соціального, наукового, організаційного й ін. Показник ефективності діяльності тренера – успішне досягнення мети при найбільш раціональному використанні сил і засобів. Значний вплив на ефективність діяльності тренера роблять особливості його особистості, світогляд, здібності, характер, темперамент, психічний стан.

Передумови підвищення ефективності діяльності тренера поділяються на особистісні (базові) і ситуативні (процесуальні).

До особистісного можна віднести: позитивні риси спрямованості особистості тренера (стійкий інтерес до занять з юними спортсменами, почуття відповідальності за роботу й ін.); прояву темпераменту, адекватні вимогам педагогічної діяльності; сприятливі особливості характеру (такі риси, як доброзичливість, тактовність, чуйність, вимогливість, справедливість, витримка, уважність, наполегливість, рішучість, спритність); педагогічні й організаторські здібності.

До ситуативних передумов відносяться: чітке розуміння поточних задач своєї діяльності і діяльності юних спортсменів з веслування на байдарках і каное; досить сильні ситуативні мотиви, що спонукують до досягнення цілей; адекватно протікаючі психічні пізнавальні процеси; стійкі психічні стани. Ситуативні передумови формуються в результаті усвідомлення поточних задач, під впливом роботи по підготовці до тренувань і їхнього проведення.

Формування передумов підвищення ефективності діяльності тренера з веслування на байдарках і каное залежить від того, наскільки добре володіє тренер конкретним цим видом спорту, від його ерудиції, культури і рівня педагогічної майстерності і фізичної підготовленості.

Можна виділити три рівні майстерності тренерів у роботі з юними спортсменами: високий, середній і низький. При цьому діяльність тренерів характеризується по:

- 1) відношенню до спорту і педагогічної діяльності взагалі і до роботи з юними спортсменами зокрема;
- 2) характерові визначення змісту діяльності з юними спортсменами;
- 3) знанню закономірностей навчально-виховного процесу в роботі з юними спортсменами.

Результати спортивно-масової роботи зі спортсменами з веслування на байдарках і каное визначають по:

1) рівневі зрілості дитячого спортивного колективу:

а) готовності колективу до виконання спортивних і суспільно корисних справ;

б) діловитості, організованості колективу і здатності до подолання труднощів;

в) турботі про кожного з членів колективу, відповідальному відношенню кожного до колективу;

2) рівневі вихованості юного спортсмена-веслувальника:

а) почуттю приналежності до дитячого спортивного колективу, за діяльність якого всі колективно відповідають;

б) успішній участі в спортивно-масових заходах, якості їхнього проведення;

в) оволодінню визначеними навичками і знаннями, необхідними для проведення спортивно-масових і суспільно корисних справ, ігор. Особливо важливі організаторські і спортивні навички;

г) розширенню досвіду моральних відносин в умовах систематичної спільної діяльності в команді. Досвід моральних відносин юних спортсменів до праці, спортові, до своїх обов'язків, до товаришів, до дорослих, до рідної землі, до природи - головний результат виховної роботи.

Уся спортивно-масова робота з юними спортсменами повинна бути спрямована на досягнення їх високого ідейно-морального рівня.

Для тренерів є надважливим аналіз передового педагогічного досвіду, передовий педагогічний досвід необхідно виявити, треба уміти відрізнити його від масової практики, мати точні докази того, що даний досвід є передовим. Аксиомою є те, що передовий досвід потрібно вивчити, проаналізувати, узагальнити, для чого необхідно установити його основні параметри. Разом з тим, будь-яке явище не може бути вірно вивчене й осмислене, якщо воно використовується ізольовано від навколишніх його умов, поза зв'язком з іншими явищами. Така цілісність може бути досягнута лише при комплексному підході до вивчення передового педагогічного досвіду та інтегрованому підході до організації тренувальної та змагальної діяльності спортсменів.

Сучасний тренер – це людина, що розвиває в юних спортсменів, повинна бути для них наставником, другом і давати позитивний приклад у всіх сенсах суспільної поведінки.

Література

1. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Х.: НФаУ, 2009. 140 с.

2. Оніщук Л. М., Баштовенко О. А. Інтегрований підхід до управління тренувальною та змагальною діяльністю спортсменів / Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка. Випуск № 15 (33). 2023 р. С. 400–413.